

TARTALMI KIVONAT

dr. Kárpáti Kata Szandra

2024.

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

**Felszámolási és vagyongazdálkodási specialista
- szakirányú továbbképzési szak**

**Az adósi vagyongazdálkodásával kapcsolatos
anomáliák és kollíziók**

Belső konzulens: Dr. Zsigai László
c. egyetemi docens

Külső konzulens: Barócsi Vera
felszámolóbiztos

Készítette: dr. Kárpáti Kata Szandra

**Budapest
2024**

A COVID-19 pandémia és az orosz-ukrán fegyveres konfliktus olyan globális externáliákkal járó megrázkódtatások voltak az az elmúlt évek során, amelyek rendkívül kártékony hatásaik révén világviszonylatban elképesztő problémákat idéztek elő a gazdaságban.

Kedvezőtlen gazdasági környezet és a fenntartható fejlődéssel ellentétes hatásmechanizmusú események egyenes következménye általánosságban a recesszió, amelynek egyik legmeghatározóbb markerének elvitathatatlanul a gazdaság szereplőinek fizetéseképtelenné válása tekinthető.

Ezen két alapvető determináló körülmény közvetett hatásainak köszönhetően a fizetéseképtelenségi eljárások száma az utóbbi időben Magyarországon is növekedésnek indult, így a gazdaság helyzetének szempontjából is megnőtt annak a jelentősége, hogy a fizetéseképtelenné váló gazdálkodó szervezeteknek milyen a vagyoni helyzete – likvid vagy kevésbé likvid vagyonelemeik milyen mértékben reintegrálhatóak a gazdaság vérkeringésébe, mekkora veszteségeket kell végül elszámoljanak a fizetéseképtelenné vált vállalkozások partnerei, milyen mértékű megtérüléssel számolhatnak követeléseik után – feltételezve, hogy a gazdaság láncolatában vagy hálójában ezen hitelezők partnereinek követelésének kielégítésének kérdése ugyanilyen súlyú problémának minősül, amely végső soron makrogazdasági kérdéssé válik.

Dolgozatom aktualitását álláspontom szerint a fenti bevezető gondolatok alapján éppen az adja, hogy a fizetéseképtelen helyzetbe került gazdálkodó szervezetek vagyonával kapcsolatos jogszabályi eljárásrend és a hitelezői és adósi érdekek ütközése számos olyan anomáliát vet fel a gyakorlatban, amelyek alkalmazási nehézségeket idéznek elő és sok esetben a jogalkotói szándékkal is ellentétes eredményre vezető helyzeteket teremtenek. Mi több, ilyen helyzetek alkalmasint jogszabályi rendelkezések összeütközésén, kollízióján épülnek fel vagy jogalkalmazói, bírói értelmezési kérdéseken múlnak. A hatályos csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény annak korábbi számos módosítása ellenére ellentmondásokkal tüzdelt, erre példa akár az adósi vagyon értékesítési szabályainak, az EÉR működésének, a 49/D. §-ben található sajátos jogok problematikája.

A klasszikus, a szakma által közismertnek nevezhető problémákhoz képest két speciális területet igyekszem bemutatni – nevezetesen a kölcsönös tartozások miatti beszámítást, valamint a CO₂ kvóták értékesítési ellentmondásait –, vizsgálva azok elméleti megoldási alternatíváit, összevetve a rendelkezésre álló – főképpen ítélkezési – gyakorlati tapasztalatokkal, s kísérletet teszek feloldani az anomáliákat vagy legalábbis azok feloldására megoldási alternatívát megfogalmazni.

A fizetéseképtelenségi szakközgazdász (avagy jogászok, mint a magam esetében is fizetéseképtelenségi specialista) képzés körében választott dolgozatom témája kapcsán nem tudtam meghazudtolva önmagam a fizetéseképtelenségi jog, mit a jog és a közgazdaságtan határterületén mozgó szakterület kapcsán nem a jogász szemével szemlélni.

A hazai fizetéseképtelenségi jog területére tartozó eljárási formák gyakorlatilag kivétel nélkül a polgári nemperes eljárások szabályainak rendszerében alkalmazandó eljárástípusok – ennél fogva a jogi megközelítés adott, másfelől talán mentsvár is számomra, aki vállalja a jogászokat körülölelő sztereotípiákat, miszerint a számok egzakt tudománya jóval messzebb áll tőlünk, mint közgazdász végzettségű évfolyamtársainktól.

Ugyanakkor mégiscsak jogszabályok által felölelt, rendszerbe fűzött élethelyzetek sokaságával van dolgunk, akár jogászok, akár közgazdászok is szemlélik ezt az adott szakterületet, így az ezen rendszerben fellelhető, vitára alkalmas problémafelvetések jogász szemszögből történő megközelítése álláspontom szerint éppoly szükséges, indokolt és okszerű lehet, mint valamely egzaktabb, közgazdász látásmód. Ebből fakadóan – mivel meggyőződése, hogy e két szakma a fizetéseképtelenségi jog területén (vagy ha úgy tetszik, a fizetéseképtelenségi szakterületen) – egymást erősíti saját szemléletmódjukkal, így bízom benne, hogy dolgozatom témaválasztása, megközelítésmódom, látásmódom, elemzésem és levezetésem mikéntje hasznos és érthető analízise a dolgozatom tárgyává tett vizsgált kérdéseknek.

Dolgozatomban olyan szabályozási anomáliákat igyekeztem vizsgálni, amelyek gondolatébresztőek lehetnek valamennyi az érintett szakterületen megforduló jogalkalmazó számára.

Konklúzióképpen pedig azt tartom szükségesnek rögzíteni, hogy a feldolgozott téma aktualitása álláspontom szerint megkérdőjelezhetetlen, a feltárt problémák, anomáliák és kollíziók feloldása szükséges és valamennyi érintett fél elemi érdeke, így bízom benne, hogy a dolgozatomban felvetett kérdéskörök tisztázása a jövőben feloldást nyer és megoldásra talál. Ha és amennyiben pedig a megoldás esetlegesen a dolgozatomban is vázolt megoldási alternatívák közül kerülne ki, akkor pedig végképp hasznosnak és valamennyi érintett fél számára építő jellegűnek ítélem meg a jelen dolgozatomban megírásával eltöltött időt.